

Gomba Község Önkormányzata

2217 Gomba, Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 2.

Tel: (29) 433-927 – Fax: (29) 433-894 – e-mail: polgarmester@gomba.hu

Ikt.: 27-54/2013

Tárgy: Régiós különválás kezdeményezése

Témafelelős: Tasi Péter alpolgármester

Mellékletek: 1 db kezdeményező határozat és

101 db támogató döntés kivonata,

TÖOSZ elnökségi határozat, válaszlevelek

Orbán Viktor
miniszterelnök részére

Magyarország Kormánya

Budapest
Pf. 6.
1357

Gomba, 2013. január 22.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Örömmel értesültem az 1011/2013. (I.16.) Korm. határozatról, amellyel felkérlik a feladatkörükben érintett minisztereket a Közép-magyarországi régió kettéválasztásának vizsgálatára. Habár a határozat végrehajtásának határideje alig előzi meg a NUTS-rendszer 2016-ban bekövetkező esedékes felülvizsgálatát, sürgősebb beavatkozást is eredményezhet egy gyors, de körültekintő vizsgálat. Bízom benne, hogy az 1,2 milliós Pest megye mutatóinak vizsgálata, a különálló, új fővárosi és új megyei régió támogatási modellezése meggyőző eredményekkel szolgál ahhoz, hogy a Főváros és a központin kívüli hat régió közötti szakadék feltöltése mellett tudjanak dönteni, ezáltal a dunántúli, valamint különösen az észak-magyarországi és alföldi területek fővárosi kapcsolatát is tudják javítani.

A Kormány számára nem jelent új információt, hogy a közösségi össztermék átlagának csökkenése és Budapest GDP-termelő képességének növekedése következtében a Közép-magyarországi régió összterméke az uniós átlag fölé emelkedett, így a régió a jelenlegi területi lehatárolás alapján még azokat a forrásokat sem tudja igénybe venni a 2014-től induló programozási időszakban, amelyekre 2007-2013 között jogosult volt. A régió két alkotó elemének, Budapestnek és Pest megyének a jellemzői ugyanakkor a régióon belül teljesen ellentétes képet mutatnak: míg Budapest egy főre jutó GDP-je az uniós átlag 146%-a, és az ország gazdaságának stagnáló állapota ellenére folyamatosan növekszik, addig Pest megye GDP-je az uniós átlag 56%-át teszi ki, csökkenő tendencia mellett (2008-2010 között a Pest megyei GDP 12%-kal esett vissza). A jelen jellemzők alapján a régió számára elérhető pénzügyi források nagysága a teljes 2014-2020 közötti programozási időszakban becslések szerint 100-120 Mrd Ft lesz.

Hosszú idő óta kérdés, hogy van-e létjogosultsága annak, hogy a Közép-magyarországi régió egy területi egységet, az EU egységes osztályozási rendszerének szóhasználatával élve egy NUTS 2 szintű régiót alkosson akkor, ha a két alkotóelemének jellemzői ennyire különbözőek. Természetesen lehet azt mondani, hogy egy főváros és tágabb értelemben vett agglomerációja egy térséget kell, alkosson (erre is van példa az Európai Unióban), de létezik olyan életképes megoldás is, ahol két, önálló egységben dolgoznak, együttműködve (erre is van példa az Európai Unióban). Finanszírozási szempontból a 2007-2013 közötti időszakban az, hogy a régió egy területi egységet alkotott, lehetővé tette, hogy Budapest jóval több forráshoz jusson annál,

mintha önállóan szerepelt volna – fontos azonban tudatosítani, hogy már ez is a Pest megye által elérhető források relatív csökkenése mellett volt lehetséges. A 2014-2020 közötti időszakban a régió közös GDP-je azonban már olyan mértékben lesz magas, hogy Budapest Pest megyével együtt is csak alig részesülhet forrásokból, és ezek a források is elsősorban humán-erőforrás fejlesztésre használhatók majd fel, és nem az égető infrastrukturális elmaradások felszámolására.

A 2014-2020 közötti tervezési időszakra vonatkozó jelenleg ismert elképzelések alapján, becslések szerint, ha Pest megye önálló NUTS 2 régiót alkotna elszakadva Budapesttől, akkor a főváros által elnyerhető támogatás nem csökkenne. A Pest megye által igénybe vehető támogatás azonban önállóan elérhetné a 600-650 Mrd Ft-ot (a felosztás nélküli, Budapesttel közös 100-120 Mrd Ft-tal szemben!), ami a 2007-2013 közötti időszak támogatásánál is magasabb összeget jelentene, ráadásul a megye relatív fejletlensége következtében e források jelentős része infrastrukturális fejlesztésekre is felhasználható lenne. Megemlítendő, hogy mivel az ország számára elérhető források nagysága szűkülni fog, így ez az összeg elsősorban a másik hat magyar NUTS 2 régió fajlagos fejlesztési forrásainak csökkenésével érhető el. Ez természetesen nem lehet cél, ugyanakkor az is igaz, hogy jelenleg az elérhető források 70%-át sem volt képes Magyarország kihasználni, azaz – bár majd egy év még hátra van a ciklusból – lehet, hogy a pénzvesztés már most sokkal nagyobb mértékű lesz annál, mint amit Pest megye növekvő jövődöbéli támogatása eredményezne.

Gomba Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 242/2012. (XI. 22.) sz. határozatával a Közép-magyarországi régió szétválasztására, illetve önálló Budapest és önálló Pest megye régió létrehozására vonatkozó kezdeményezést indított el. Az önkormányzati határozat végrehajtásaként kerestem meg 186 Pest megyei polgármestertársamat, hogy döntésüket önkormányzati támogatásukat kérjem a gombai kezdeményezéshez. Az önkormányzatoknál mostanában korántsem eseménytelen esztendőfordulón eddig 101 önkormányzat támogatása érkezett meg, amelyet jelen felterjesztésemhez mellékelek. A kezdeményezésünket nem támogató 5 válasz közül csupán egyetlen önkormányzat nem tartotta időszerűnek a kérdést, egy önkormányzat nem tudott állást foglalni az ügyben, egy önkormányzat önálló kezdeményezéssel él, amelyek hasonlóan a régió szétválasztásának lehetőségét boncolgatják, egy önkormányzat első körben csak elvi támogatásáról biztosította Gombát, egy önkormányzat pedig már nem tartotta szívügyének a Közép-magyarországi régió szétválasztását, mert helyi népszavazás kiírásával a szomszédos megye felé kacsingat, ezáltal másik régióhoz kíván tartozni.

A jelen felosztás, úgy tűnik, hogy mind Magyarország egésze, mind Pest megye valamennyi lakója szempontjából kedvezőtlen. A területfejlesztés megyei szintű értelmezése mellett különösen sérelmes Pest megye háttérbe szorítása 2020-ig, holott a NUTS 2 szintű területi besorolás módosítására – ismereteink szerint – 2013 februárjáig még lehetőség van az EU tagországaiban, és ezt a változtatást csak be kell jelenteni a Közösségnek: mivel ez a tagállam teljes belügye, így az Uniónak ebben a kérdésben még véleményezési joga sincsen. A régiók anyagi érdekek szerinti szétválasztása sem idegen az Unió országoktól, például Írország 2000-2006 között így maximalizálta az országba érkező lehetséges támogatások összegét.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Gomba Község Önkormányzatának 242/2012. (XI. 22.) sz. határozata alapján, Gomba Község Önkormányzata, valamint az 1,2 milliós Pest megye kezdeményezésünket támogató 101 településnek mintegy hatszázezer lakója nevében kérem, hogy – amennyiben ez Magyarország érdekeit nem sérti – a Kormány az 1996. évi XXI. törvény 7.§ f) pontja alapján, a regionális politika érvényesülésének érdekében úgy határozza meg a régiók területi lehatárolását, hogy – az Európai Unió talán töretlen regionális (kohéziós) politikájának egyik legfontosabb törekvése következtében – Pest megye területe saját gazdasági mutatói alapján juthasson infrastrukturális fejlesztési forráshoz. E

társfinanszírozással növelhetnénk jövedelemtermelő-képességünket, hogy a meginduló gazdasági növekedés alapot teremtsen a megyében működők (vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek stb.) számára ahhoz, hogy az átlag elérését követően önállóan legyenek képesek majd finanszírozni fejlesztéseiket.

Amint azt a január 16-án született határozat is mutatja, a Közép-magyarországi régió kettéválasztása a Kormány előtt lévő aktuális kérdések egyike. Amennyiben a megnyitott NUTS 2 szintű lehatárolási időszakban a régió szétválasztásáról születik döntés, és Magyarország Kormánya az új tervezési-statisztikai lehatárolást a Közösség felé bejelenti, úgy – ha nem is a következő programozási időszak elejétől, de – 2015-től lehetőséget teremt arra, hogy Pest megye egésze felzárkózzon a körülötte lévő régiók infrastrukturális fejlettségi szintjéhez.

Látszólag a gombai kezdeményezés kormányzati támogatása csak Pest megyének kedvezne, ennek ellenére a legnagyobb taglétszámú országos önkormányzati tömörülés, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége 2012. december 11-én megtartott kibővített elnökségi ülésén is támogató döntés született a régiós szétválásról. A közeli napokban még további önkormányzatok ülésének tárgysorozataiban szerepel a mindnyájunk középtávú terveit befolyásoló téma, de már nem várhatunk tovább a kezdeményezés megküldésével, hiszen a Kormánytól is sürgős mérlegelést kérünk. Az idő rövidsége és az önkormányzatunk kapcsolati tőkéjének hiányosságai – sajnos – nem tették lehetővé, hogy szélesebb terület véleményét ismerhessük meg a fejlesztéspolitikát befolyásoló kezdeményezésünkről.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Magyarország nagy átalakítása mellett eltörpülő, de érdekképviselési feladatkörünkben elhallgathatatlan törekvésünk támogatását kérem Magyarország Kormányától.

Településeink számára is előnyös, de Hazánk számára kedvező, bölcs döntésüket kérve,

maradok tisztelettel:

Lehota Vilmos
polgármester